

Jaarverslag SPIN 2018

SPIN in hoofdlijnen

Stichting Promotie Internationale Neerlandistiek (SPIN) beheert voor de IVN een bescheiden kapitaal dat bestaat uit een donatie van de Stichting Praemium Erasmianum, enkele kleinere donaties van particulieren en het prijzengeld dat behoorde bij de ANV-Visser-Neerlandiaprijs die de IVN in 2005 werd toegekend.

Individuele subsidies kunnen verstrekt worden aan promovendi die niet, of in onvoldoende mate, gebruik kunnen maken van bestaande subsidieregelingen voor hun in het buitenland verrichte onderzoek of aan buitenlandse docenten die willen deelnemen aan een regionale docentenbijeenkomst en niet in aanmerking komen voor de kostenregeling van de Taalunie.

SPIN stelt zich momenteel onder meer garant voor de kosten die gepaard gaan met de actualisering en modernisering van de database en website van de Internationale Vereniging van Neerlandistiek. Er is een garantiesubsidie toegekend voor de uitvoering van enkele plannen uit de meerjarenbegroting waaronder twee uitgaven van de nieuwe publicatieserie Lage Landen Studies, het behouden van de ERIH PLUS-status van het tijdschrift *Internationale Neerlandistiek* en het uitbrengen van afleveringen ervan - en het toegankelijk maken en uitbreiden van het populair-wetenschappelijke tijdschrift *VakTaal*. Op deze manier draagt SPIN bij aan het betrekken en betrokken houden van alle docenten en studenten Nederlands in Nederland, Vlaanderen en de rest van de wereld.

Het beloningsbeleid

Bestuursleden van SPIN ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Voor zover van toepassing kunnen zij een vergoeding ontvangen voor de voorbereiding en het bijwonen van vergaderingen en een vergoeding voor gemaakte onkosten (bijvoorbeeld kosten voor reis en verblijf).

Activiteiten in 2018

In 2018 heeft SPIN bijgedragen aan het project LitLab en aan de publicaties van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek.

LLS

Lage Landen Studies is de reeks van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek. In deze serie worden monografieën en thematische bundels uitgegeven die resultaat zijn van zowel individuele studies als van samenwerking tussen wetenschappers die werkzaam zijn op het gebied van de neerlandistiek. De reeks bevordert bestudering van de Nederlandse taal alsook literatuur en cultuur van de Lage Landen in internationaal perspectief.

Met uitzondering van deel 1 zijn alle tot nu toe verschenen onderdelen delen eveneens in open access uitgekomen, ze zijn daarmee vrij consulteerbaar op www.oapen.org. OAPEN is een consortium van Europese University Presses dat zich – met steun van de Europese Unie – ten doel heeft gesteld om een thematisch geordende bibliotheek op te bouwen van Europese, peer reviewed, monografieën in de humane en sociale wetenschappen.

1.1.1 Centrale Redactie

De centrale redactie behartigt de belangen van de uitgave van de reeks. De redactie werd in 2018 gevormd door:

- Zuzanna Czerwonka-Wajda, Uniwersytet Wrocławski, Polen (vanaf 1 september)
- Jaap Grave, Westfälische Wilhelms-Universität, Duitsland (vanaf 1 september)
- Annika Johansson, Universiteit Stockholm, Zweden
- Irena Barbara Kalla (voorzitter), Uniwersytet Wrocławski, Polen
- Bram Lambrecht, KU Leuven, België
- Franco Paris, Università degli Studi di Napoli "l'Orientale", Italië
- Lut Missinne, Westfälische Wilhelms-Universität, Duitsland (tot 1 september)
- Olf Praamstra, Universiteit Leiden, Nederland (tot 1 september)
- Alfred Schaffer, Universiteit Stellenbosch, Zuid-Afrika (tot 1 september)

1.1.2 LLS in 2018

Register

LLS is in 2017 opgenomen in the Norwegian Register for Scientific Journals, Series and Publishers met de hoogste ranking (1). De hoofdredacteur van LLS spant zich samen met de uitgever (AP) in LLS in meer wetenschappelijke registers opgenomen te krijgen, aangezien de druk aan universiteiten steeds hoger wordt wat betreft publicaties en ranking.

Nieuwe delen

In 2018 zijn deel 9, deel 10 en deel 11 van de reeks verschenen:

Lage Landen Studie 9

Désirée Schyns & Philippe Noble (red.), *Denken over poëzie en vertalen. De dichter Cees Nooteboom in vertaling.*

LLS 9 heeft als thema poëzie en vertalen. Dit deel van LLS is gewijd aan de poëzie van Cees Nooteboom in vertaling en aan de activiteiten van de vertaler-bemiddelaar Cees Nooteboom, die schrijvers uit de wereldliteratuur via Avenue Literair aan de Nederlandstalige lezers presenteerde. De bundel biedt bijdragen over de kenmerken van de poëzie van Nooteboom, over het discours over poëzie vertalen binnen vertaalwetenschap, over concrete vertaalkeuzes van vertalers van de poëzie van Nooteboom en besluit met een reflectie van de dichter op het onderwerp poëzie vertalen.

Lage Landen Studie 10

Lut Missinne & Jaap Grave, *Tussen twee stoelen, tussen twee vuren. Nederlandse literatuur op weg naar de buitenlandse lezer.*

LLS 10 heeft als thema literaire vertalingen met Nederlands als brontaal. De aandacht in deze bundel gaat vooral naar kwesties die met de productiezijde van het literaire transferproces te maken hebben. Daarbij staan literaire vertalingen centraal met het Nederlands als brontaal. De bijdragen zoeken antwoorden op de vraag wat er met een Nederlandstalig boek gebeurt vanaf de originele versie tot zijn aankomst bij een anderstalige lezer. Daartoe werd onderzoek verricht naar leesrapporten, uitgeversarchieven, publicatiegeschiedenissen, collectievormers, subsidiërende instanties en ervaringsberichten van de vertalers zelf.

Lage Landen Studie 11

Irena Barbara Kalla & Dirk de Geest, *Dichters op reis. Moderne Nederlandstalige poëzie over het buitenland.*

LLS 11 heeft als thema poëzie over het buitenland. Dichters op reis brengt een aantal beschouwingen bij elkaar over de manier waarop hedendaagse Nederlandse dichters aankijken tegen diverse buitenlanden: onze buurlanden, maar ook Zuid- en Midden-Europa, tot Indonesië toe. Dit boek gaat in op hun reisverslagen, die variëren van een toeristische ansichtkaart tot een verregaande verkenning van de ander en het andere. Hoe dan ook gaat het in laatste instantie altijd om een confrontatie met het eigen dichterschap. De lezer krijgt zo een toegang tot diverse landen maar tegelijk ook tot sterk uiteenlopende poëtische praktijken. En bovenal is er de kennismaking met heel wat prachtige, veel te weinig bekende gedichten. Bij die beschouwingen zijn kenners uit de internationale neerlandistiek onze deskundige gids.

VakTaal

1.1.3 Over *VakTaal*

VakTaal verschaft op journalistieke wijze informatie over die aspecten van het vak waarvan neerlandici (uit welke discipline of beroepssector ook) op de hoogte moeten blijven en die niet zo makkelijk toegankelijk zijn via de verschillende vaktijdschriften. *VakTaal* wil geen wetenschappelijk tijdschrift zijn, maar vooral informeren over neerlandistiek in de volle breedte: de letterkunde, de taalkunde én de taalbeheersing. Ook onderwerpen uit het (middelbaar) onderwijs en de neerlandistiek extra muros komen aan bod. Bovendien bevat ieder nummer een groot aantal heel verschillende genres: een interview, een reportage, columns, enzovoort.

Leden van de IVN kunnen - na inlog op de website - de verschenen exemplaren online bekijken. Leden kunnen eveneens kiezen voor een gecombineerd lidmaatschap, met toezending van zowel Internationale Neerlandistiek als VakTaal in druk.

1.1.4 Nieuw in 2018

VakTaal verschijnt vier keer per jaar, eens per kwartaal. In 2018 zijn twee reguliere nummers van *VakTaal* verschenen (1 en 4) en een dubbelnummer (2/3) van de dertigste jaargang.

De nummers 1 en 4 hadden respectievelijk als thema: 'De Neerlandistiek in het publieke debat' en 'Connecties in de Neerlandistiek'. Het dubbelnummer 2/3 stond letterlijk enerzijds in het teken van het 20^e Colloquium Neerlandicum met als thema 'Nederlands in beweging'. De andere helft van het dubbelnummer bevatte bijdragen die pasten bij het Brederojaar (2018).

1.1.5 Redactie

De redactie van *VakTaal* bestaat uit:

- Suzanne Aalberse, Universiteit van Amsterdam
- Iris van Erve, Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, eindredacteur
- Ine Kiekens, Universiteit Antwerpen
- Janneke Louwerse, Hogeschool Rotterdam
- Marc van Oostendorp, Universiteit Leiden, hoofdredacteur
- Cora van de Poppe, Universiteit Utrecht
- Truus De Wilde, Freie Universität Berlin

IN

1.1.6 Over IN

Internationale Neerlandistiek is het peer reviewed wetenschappelijk tijdschrift van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek. Naast artikelen bevat het tijdschrift kronieken en besprekingen. Het tijdschrift is opgenomen in ERIH PLUS: de European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences. Sinds december 2018 heeft IN een nieuwe hoofdredacteur. Deze hoofdredacteur heeft de uitdaging op zich genomen IN in meer wetenschappelijke indexen opgenomen te krijgen.

1.1.7 IN in 2018

IN heeft een oplage van ca. 600 exemplaren. In 2018 zijn drie nummers van IN uitgekomen. Zoals gebruikelijk is verschenen de nummers in druk nagenoeg gelijktijdig met het e-journal in open access.

Internationale Neerlandistiek is een peer reviewed tijdschrift. Artikelen worden beoordeeld door twee of meer (anonieme) beoordelaars uit de redactie en/of uit een groep van externe adviseurs. Op basis van de evaluaties besluit de redactie een ingediend artikel ofwel te accepteren voor publicatie - eventueel nadat opmerkingen en suggesties van de beoordelaars zijn verwerkt in een nieuwe versie - ofwel af te wijzen. Van de 24 bijdragen in de nummers van jaargang 56 waren er 11 afkomstig van auteurs buiten de Lage Landen. Er zijn 10 auteurs die geen Nederlands als eerste taal hebben die een bijdrage hebben geleverd: 8 van buiten en 2 van binnen de Lage Landen.

Redactie

IN heeft een nieuwe hoofdredacteur, Lut Missine, sinds 1 december 2018. De hoofdredacteur zal in 2019 starten met het opvullen van de vacatures in de redactie. In 2018 bestond de redactie van IN uit de volgende leden:

- Dr. Marijke Meijer Drees, Rijksuniversiteit Groningen (hoofdredacteur tot 1 december)
- Prof. dr. Lut Missinne, Westfälische Wilhelms-Universität Münster (hoofdredacteur vanaf 1 december)
- Prof. dr. Wannie Carstens, Noordwes-Universiteit
- Dr. Roberto Dagnino, Université de Strasbourg
- Dr. Ted Laros, Open Universiteit
- Prof. dr. Siegfried Huigen, Uniwersytet Wroclawski & Universiteit van Stellenbosch
- Drs. Alice van Kalsbeek, Universiteit van Amsterdam
- Dr. Gerdi Quist, University College London
- Dr. Ulrike Vogl, Universiteit Gent

Redactiesecretaris was in 2018 Sjors van Ooij.

1.1.8 Redactieraad

De redactieraad adviseert de redactie, wijst op mogelijke auteurs vanuit de eigen regio, doet suggesties voor recensenten en voedt de redactie met ideeën. In feite fungeren de leden van de redactieraad als ambassadeurs in het veld en geven zij gevraagd en ongevraagd advies over het beleid van de redactie. In de redactieraad hebben zitting:

- Prof.dr.hab. Judit Gera, Budapest, vertegenwoordiger van Centraal-Europa
- Dr. Marco Prandoni, Bologna, vertegenwoordiger van het Middellandse Zeegebied
- Dr. dr. Annika Johansson, Stockholm, vertegenwoordiger van Noord-Europa
- Drs. Hilde Neus-van der Putten, Paramaribo, vertegenwoordiger van het Caribisch gebied
- Dr. Sugeng Riyanto MA, Jakarta, vertegenwoordiger van Azië
- Prof.dr. Jolanda Vanderwal Taylor, Wisconsin, vertegenwoordiger van Canada en de Verenigde Staten
- Natalia Karpenko MA, Kiev, vertegenwoordiger van Oost-Europa
- Prof.dr. Andries Visagie, Stellenbosch, vertegenwoordiger van Zuid-Afrika

LitLab

Uit het veldonderzoek naar de internationale neerlandistiek bleek dat een ruime meerderheid van de docenten behoefte heeft aan digitale leermiddelen. SPIN heeft een aanvraag bij het Prins Bernhard Cultuurfonds gedaan om LitLab mede mogelijk te maken. Hiervoor is een samenwerking aangegaan met TLC van de UU. Een en ander heeft zijn beslag gekregen in LitLab.

LitLab is een digitaal laboratorium voor literatuuronderzoek in het onderwijs. Door middel van digitale experimenten kunnen studenten en bovenbouwleerlingen proeven van academisch onderzoek naar de Nederlandse literatuur in brede zin: van Middelnederlandse verhalen tot hedendaagse popmuziek. De lessen sluiten aan bij recent academisch onderzoek en richten zich voor nu op het gebruik van digitale methoden en collecties die voor

iedereen toegankelijk zijn. Zo vormt LitLab een schakel tussen studenten, docenten en onderzoekers. LitLab werd ontwikkeld aan de Universiteit Utrecht maar is het resultaat van samenwerkende onderzoekers van verschillende universiteiten.

2. Financieel verslag

Het financieel verslag van SPIN in 2018 volgt.